

الف) درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید. (نمره)

- ۱ - هجا کوچکترین واحد آوایی زبان است. درست نادرست
- ۲- در شعر نو تساوی مصراع ها اختیاری است. درست نادرست
- ۳- هجای پایانی اوزان شعر فارسی همیشه کشیده است. درست نادرست
- ۴- حماسه ملی ایران و شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید. درست نادرست

ب) گزینه ی درست را انتخاب کنید. (نمره)

۵- آثار ادبی به چه جهت غالباً به کتابت درنیامده است؟

- الف) به سبب آنکه تحریف شده بود
- ب) چون آثار مهم و چشمگیری به حساب نمی آمدند
- ج) چون این آثار غیر دینی بودند
- د) به سبب اهمیتی که سنت شفاهی در پیش از اسلام داشت

۶- نخستین کسی که در زمینه حکمی اندرزی قصیده تمام و کمالی سرود چه کسی بود؟

- الف) کسایی مروزی ب) رودکی ج) ناصر خسرو د) فردوسی ع

۷- تعداد صامت ها و مصوت های زبان فارسی در کدام گزینه صحیح است؟

- الف) ۶-۳۲ ب) ۳-۲۹ ج) ۶-۲۳ د) ۳-۲۳

۸- در همه گزینه ها به جز گزینهدومین هجای همه واژه ها کشیده است ؟

- الف) آمیخت-انگیخت-آورد ب) خندید-ترسید-پرداخت
- ج) فریاد-شبگرد-افراشت د) فروریختن- شکستن-فرماندار

ج) جمله های زیر را با واژه های مناسب کامل کنید. (نمره)

۹- پس از عاطفه مهم ترین و موثرترین عامل در شعر است .

۱۰- پدر شعر فارسی لقب است.

۱۱- فرمان ها و نامه های شاهان هخامنشی به خطنوشته شده است.

۱۲- وسیله ادراک وزن است.

د) به پرسش های زیر پاسخ دهید.

۱۳- رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم چه بود شاعران هرزمینه را نام ببرید. (۱)

۱۵- واج های واژه های زیر را بنویسید (۱)

الف- ترانه : ب- تجسم:

۱۶- تعداد صامت ها و مصوت های مصراع مقابل را بنویسید. (۱) (من از اینجا به ملامت نروم)
صامت: مصوت:

۱۷- هجاهای واژه های زیر را جدا کنید و علامت هر هجا را زیر آن بنویسید. (۱)
مشخص: اشارت:

۱۸- دو کلمه بنویسید که حرف ((و)) در یکی به عنوان صامت و دیگری به عنوان مصوت به کار رفته باشد. (۱)
صامت: مصوت:

۱۹- هجا های بیت زیر را جدا کنید و علامت هر هجارا زیر آن بنویسید. (۱/۵)
ای دوست شکر بهتر یا آن که شکر سازد خوبی قمر بهتر یا آنکه قمر سازد

۲۰- در عبارت مقابل هجاهای کوتاه را بیابید و بنویسید. (۱) ((راز نگشوده ی سحر))

۲۱- واژه ((شور انگیز)) را یک بار با حمزه و یکبار با حذف حمزه تقطیع کنید (۱)
باهمزه: حذف همزه:

و- کالبد شکافی نثر

پارسازاده ای را نعمت بیکران به دست افتاد فسق و فجور آغاز کرد باری به نصیحتش گفتم ای فرزند دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان یعنی خرج فراوان مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.

چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن که می گویند ملاحان سرودی

اگر باران به کوهستان نیارد به سالی دجله گردد خشک رودی

عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود سختی بری و پشیمانی خوری. پسر این سخن در گوش نیاورد و بر قول من اعتراض کرد.

الف) از متن بالا دو ویژگی زبانی استخراج کنید. (۱)

ب) متن را از نظر قلمرو ادبی بررسی کنید. (۱)

ج) نوشته بالا از نظر ادبی چه نوع نوشته ای است؟ (۰/۵)

د) دید نویسنده را از نظر فکری بررسی کنید. (۰/۵)

ز) کالبد شکافی شعر

در کتاب آمد که در عهد قدیم	خانه ای می ساخت سقراط حکیم
چون به پایان برد کار آن سرا	آمدند از ره رفیق و آشنا
جمله گفتند این بنای مختصر	نیست در خورد تو ای صاحب نظر
چون توانی زیستن در این قفس؟	این قفس نبود مقام چون تو کس
بهر مردی چون تو والا و حکیم	بارگاهی باید و کاخی عظیم
در شبستان تو چون آیم جمع	همچو پروانه به گرد روی شمع؟
گفت در پاسخ که ما راباک نیست	عارفان را خانه الا خاک نیست
حجره خود گر بدین سان ساختم	خانه ای در خورد یاران ساختم
بیش از این گر یار یکدل داشتم	بام خود تا عرش می افراشتم
در حقیقت یار یکدل کمیاست	چون صدف کمیاب و چون در پربهاست

الف) شعر بالا را از نظر قلمرو زبانی بررسی کنید. (۱)

ب) با توجه به طرز قرار گرفتن قافیه قالب شعر را مشخص کنید. (۰/۵)

ج) در شعر بالا دو تشبیه بیابید. (۱)

د) یار یکدل کنایه از چیست؟ (۰/۵)

و) با توجه به چهار بیت پایانی شعر فکر و اندیشه اصلی شاعر را بنویسید (۰/۵)

ه) این شعر از نظر ادبی چه نوع شعری به حساب می آید؟ (۰/۵)

ز) لحن و موسیقی این شعر چگونه است؟ (۰/۵)

موفق باشید/صفرزاده